

På Van Oosterschool har eleverne været med til at skrive et sæt retningslinjer ned. Samme sæt regler hænger på væggen i borgerhuset, således børnene altid ved, at det er de samme regler, der gælder. Det giver sammenhæng, påpeger skoleleder Rudy van der Bovenkamp.

Foto: Tenni Petersen

FAKTA

SKOLESYSTEMERNE

■ Tysklands skolesystem:

■ Børn starter i den obligatoriske skole i alderen 6 år.
■ De første fire år hedder grundskole, mens eleverne i Berlin og Brandenburg går i grundskole i seks år. De to ekstra år bruges til at finde ud af, i hvilken retning børnene skal.

■ Fra 7. til 12. klasse går eleverne i enten gymnasium, realskole, hovedskole eller gesamtskole.

■ Gymnasium er for de elever, der skal på universitetet. Realskolen og hovedskolen forbereder eleverne på en plads på arbejdsmarkedet. Dog er uddannelsen på realskolen bredere end på hovedskolen. Gesamtskolen kombinerer elementer fra alle tre skoletyper.

■ Hollands skolesystem:

■ Der er skolepligt for børn i alderen 5 til 18 år.

■ Forældre vælger en skole til deres børn. Oftest kan der være flere at vælge imellem med en religiøs eller særlig pædagogisk baggrund.

■ Når elever er 12 år, skal de testes, og på baggrund af testen bliver det besluttet, om de skal på en VWO-skole, der giver adgang til universitetet, HAVO-skole, der giver adgang til mellem- og højtuddannelse, eller på en VMBO-skole, der giver adgang til tekniske uddannelser. Der er mulighed for at skifte mellem de forskellige skoler efter det 12. år.

Sti: \\cs135\saxo\$\Produktion\Sider\2013\06\02\SØN s010 03 Indsigt 0206.indd

ID: 446565

På Van Oostadeschool har eleverne været med til at skrive et sæt retningslinjer ned. Samme sæt regler hænger på væggen i borgerhuset, således børnene altid ved, at det er de samme regler, der gælder. Det giver sammenhæng, påpeger skoleleder Rudy van der Bovenkamp.

Foto: Tenna Petersen

FAKTA

SKOLESYSTEMERNE

■ Tysklands skolesystem:

■ Børn starter i den obligatoriske skole i alderen 6 år.

■ De første fire år hedder grundskole, mens eleverne i Berlin og Brandenburg går i grundskole i seks år. De to ekstra år bruges til at finde ud af, i hvilken retning børnene skal.

■ Fra 7. til 12. klasse går eleverne i enten gymnasium, realskole, hovedskole eller gesamtskole.

■ Gymnasium er for de elever, der skal på universitetet. Realskolen og hovedskolen forbereder eleverne på en plads på arbejdsmarkedet. Dog er uddannelsen på realskolen bredere end på hovedskolen. Gesamtskolen kombinerer elementer fra alle tre skoletyper.

■ Hollands skolesystem:

■ Der er skolepligt for børn i alderen 5 til 18 år.

■ Forældre vælger en skole til deres børn. Oftest kan der være flere at vælge imellem med en religiøs eller særlig pædagogisk baggrund.

■ Når elever er 12 år, skal de testes, og på baggrund af testen bliver det besluttet, om de skal på en VWO-skole, der giver adgang til universitetet, HAVO-skole, der giver adgang til mellem- og højskole, eller på en VMBO-skole, der giver adgang til tekniske uddannelser. Der er mulighed for at skifte mellem de forskellige skoler efter det 12. år.

Skoleleder Anke Wierschin ser det som en fordel, at børn med anden etnisk baggrund flere timer i skolen. Det giver dem bedre sprogkondiktioner og sociale netværk, påpeger hun.

I Tyskland findes der både obligatoriske helhedsskoler og frivillige, hvor forældrene selv vælger, hvor længe børnene skal være i skole.

Ein ... twee ... helhedsskole

SKOLE: Hvordan staver man til helhedsskole på hollandsk, og hvordan lægger man en halv og endnu en halv sammen og får en helhedsskole på tysk? NORDJYSKE har besøgt to af vores nabolande, der allerede har etableret deres version af helhedsskoler

Al Tenna Petersen
tenna.petersen@nordjyske.dk

De ældste elever skal på udflyt, så en del af de gamle mursten og kulørte papirdekorationer på Van Oostadeschool i Den Haag er fyldt med forventningsfulde elever og rejseskole tasker. Og forældre. Faktisk er der mødt rigtig mange forældre op for at sende de hollandske skoleelever godt af sted.

Der var sikkert også enkelte, der slet ikke havde elever, der skulle af sted. De føler bare, det er naturligt at være med og sige farvel, forklarer viceinspektøren på Van Oostadeschool, Rudy van der Bovenkamp.

For på Van Oostadeschool lægger man stor vægt på, at forældrene er en del af børnenes hverdag. Også børnenes hverdag på skolen. Forældrene er dog kun en enkelt af skolens mange samarbejdspartnere. Van Oostadeschool er nemlig en af de hollandske godt 1200 "brede schools". Det kan oversættes direkte til brede skoler og i overført betydning en skole, der breder sig ud over mere end bare skole og undervisning.

Det er en form for helhedsskole, der består af at samle skoler, forældre og lokalsamfund og med den kombination styrke de sociale udsatte børn.

Forskellig rumfang

"Brede school" skal tilbyde effektiv undervisning i et effektivt skolemiljø.

jø, lyder et af de grundlæggende principper for de hollandske helhedsskoler. Indsatsen er mest udbredt i lokalsamfund med sociale udfordringer som eksempelvis bydele eller samfund med mange indvandrere eller familier med lave indkomster.

Men i takt med politisk begejstring for skolerne stiger antallet, og skoleformen har også bredt sig ind i andre områder end blot social udfordrede områder. I dag er hver syvende skole i Holland en "brede school".

Derudover er det svært at definere en "brede school", der også kaldes samfundsskoler, da der ikke findes en fælles definition. En "brede school" definerer sig selv og sætter sine egne individuelle målsætninger. Derfor er der også næsten 1200 forskellige versioner af "brede school", og omfanget af programmerne varierer.

Problemet med brede skoler er, at der ikke er en fælles ramme. Lokalsamfundet og dets muligheder samt samarbejdspartnere er afgørende for, hvordan lige præcis den skole definerer sin brede skole. Er der en svømmehal, har de svømmundervisning. Er der en, der er god til madlavning, er der måske undervisning i madlavning. Men det er meget tilfældigt. Derfor kan det være en udfordring for skolerne at definere, hvorfor de er brede skoler, og hvorfor de vælger at sammensætte den, som de gør, fortæller Yvette Vervoort, der er faglig

skolekonsulent på et nationalt videns- og erfaringscenter for de brede skoler.

En hel landsby skal opdrage

På Van Oostadeschool i Haag har man etableret et nært samarbejde med politiet, det lokale borgerhus, social- og sundhedsmyndighederne samt en række trænere, musiklærere og dramalærere. I samarbejde med en lærer og en socialrådgiver tilbyder de fritidsaktiviteter for skolens elever, efter det ringer ud efter den sidste time. Som udgangspunkt tilrettelægges man seks timers aktiviteter ud over de 25 timer, der er standard for en hollandsk skoleuge.

Hvem der deltager, og hvor meget de enkelte deltager, afgør skolen i samarbejde med den enkelte elev og hans eller hendes forældre.

Vores motto er, at det kræver en hel landsby at opdrage et barn. Det er et gammelt afrikansk ordsprog, men det er meget rammende for vores tilgang til vores skole, og det definerer vores forståelse af en "brede school". Selvom vi ikke havde den skoleform og disse fritidsaktiviteter, ville der stadig være en gruppe, der ville deltage i lignende fritidsaktiviteter. Men der ville også være en gruppe, der i stedet ville tilbringe tid på gaden eller hjemme med computerspil eller lignende. På denne måde sikrer vi, at fritidsaktiviteterne har et højt niveau, og at flere deltager, siger Rudy van der Bovenkamp.

I hallen sammen med de lejrturnspændte elever indikerer de mange mødre med tørklæde om håret, at en af de sociale udfordringer er en høj andel af indvandrere i nabolaget.

- Vi er nok oppe på næsten 99 procent. Derfor er en af vores målsætninger at forbedre elevernes sprogkondiktioner. Dernæst er deres sociale kundskaber en fælles målsætning for alt det, vi gør, fortæller Rudy van der Bovenkamp og uddyber:

- Det er lige meget, om det er undervisning i klassen eller undervisning i madlavning i borgerhuset. De to mål er det gennemgængende, og vi arbejder meget målrettet for, at de går igen, lige meget hvilken aktivitet børnene er med i. Det giver sammenhæng, fortæller Rudy van der Bovenkamp, der har noget at have sin påstand i. Van Oostadeschool har flere år i træk klaret sig rigtig godt i de nationale test af skolerne og har fået flere udmærkelser, idet deres elever har klaret sig langt bedre end gennemsnittet.

I Haag har flere skoler som Van Oostadeschool forsøgt at gå længere ind i de brede skoler og inddrage undervisningsformene i deres brede skole-grundlag. Dansk hollandske Iris Borup er en af de faglige konsulenter, der er knyttet på disse projekter i Haag, der går under titlen LKP-skoler:

» Vores motto er, at det kræver en hel landsby at opdrage et barn. Det er et gammelt afrikansk ordsprog, men det er meget rammende for vores tilgang til vores skole.

RUDY VAN DER BOVENKAMP, viceinspektør, Van Oostadeschool, Holland

fortsættes næste side ...

I Holland er mange områder præget af borgere med anden etnisk baggrund end hollandsk. Det kan sænke niveauet i skolen, og derfor har regeringen og flere kommuner nu målrettet udvidet skoler til disse områder. Mariaschool i Rotterdam er en af disse.

Det tager en landsby at opdrage et barn, er filosofien bag de hollandske brede skoler. Skolen samarbejder med hele lokalområdet, alt efter hvad der er af muligheder. Det kunne eksempelvis være et samarbejde med det lokale bibliotek, borgerhus eller sociale myndigheder.

Ein... twee ...

fortsat fra forrige side

» Det er hårdt for børn at være i skole så meget, men de lærer meget. Men jeg kan se på dem, at de er udmattede, når skoledagen er ovre.

FRANK EFFENBERGER, skoleleder, Charles Dickens Grundschule, Berlin

Vi hjælper lærerne med at finde metoder, der maksimerer lærings- og udviklingschancerne hos børnene. Målet er både at skabe bedre resultater hos eleverne og skabe nogle sunde sociale kundskaber samtidig, fortæller Iris Borup.

De lange skoledage stiller krav til undervisningen, påpeger hun og uddyber:

Derfor skal børn aktivt underdøjes og have det sjovt. Det kan eventuelt være at lege med Lego i matematik, men det kan sagtens gøres målrettet, og det er den slags, vi hjælper skolerne med. Denne form for "brede schools" har været en stor succes her i Haag, og vi kan se, at også andre byer nu viser interesse for vores projekter, fortæller Iris Borup.

Ud over de brede samfundsskoler har den hollandske regering og landets kommunalbestyrelser målrettet ressourcer på de særligt udsatte områder og etableret såkaldte udvidede skoler, der ligner brede skoler. Dog er der nogle fastere og mere målrettede linjer for de udvidede skoler. Når man er en udvidet skole, skal man tilbyde seks timers ekstra undervisning ud over de 25 timer ligesom skolen i Den Haag.

En af fordelene ved de udvidede skoler kontra "brede schools" er, at her er alle elever med programmet. Det er alle, der får seks timers ekstra aktiviteter, og det betyder meget, hvis det er den sociale ulighed, man vil komme til livs, påpeger Yvette Vervoort.

En af disse skoler er Mariaschool i Rotterdam, der ligger i et område med høj koncentration af borgere med anden etnisk baggrund end hollandsk. Her laver man med udgangspunkt i en udvidet skole en skole, der i høj grad forsøger at etablere arbejdsge og tilbud, der skal give børnene en tryk hverdag. I den forbindelse har skolen et

særligt fokus på at få forældrene involveret. Hver morgen er der derfor kaffe til forældrene, og to gange om ugen kan forældrene mødes i et særligt lokale, ligesom der også kan være undervisning i en eller anden form for forældrene. En af de forældre, der tir deltager og samtidig har en datter i den udvidede skole i Rotterdam er Fatima Tlaoui.

Jeg ser det som mit ansvar at opdrage mit barn, og det er skolens opgave at undervise hende. Men det er vigtigt at være involveret i sit barns hverdag, og det er også godt at have kontakten med de andre forældre. Derfor er jeg glad for den udvidede skole, hvor alle er mere inddraget, siger Fatima Tlaoui, der udelukkende er positiv over for de aktiviteter, som skolen tilbyder:

Det er godt for min datter, så det er fint, at der er de tilbud, påpeger hun.

Pisa ændrede skoler

Mens Rudy van der Bovenkamp på skolekontoret i Haag mener, at det tager et helt samfund at opdrage et barn, mener flere og flere skoleinspektører i Tyskland, at det er tid og timer, der skal til for at højne niveauet.

Under mottoet "man kan ikke forstå verden på en halv dag" har Tyskland i perioden 2003 til 2009 ommærket 30 millioner kroner til etableringen af heldagskoler. For en del af siden lå Tyskland relativt langt nede på Pisa-ranglisten og andre internationale målinger, og på den baggrund besluttede man fra nationalt regi, at flere timer i skolen kunne være en del af løsningen, der skulle ændre Pisa-målingerne.

De seneste Pisa-sammenligninger viser, at Tyskland nu er rykket op fra den nederste tredjedel til at score lidt over gennemsnittet i læsning, matematik og naturfag. Der er over 7000 heldagskoler i Tyskland, meget jævnt fordelt over hele landet.

I Berlin er det op mod 80 procent, der er heldagskoler. Dog er det ikke heldagskolerne, der er obligatoriske. Det vil sige, at nogle af dem stadig har en kort skoledag, men tilbyder pasningsmuligheder i skolens regi.

Længere tid hjælper

En af de obligatoriske skoler i Berlin er Helmut-James-von-Moltke-Grundschule i den østlige del af Berlin. Her ringer det ind til første time klokken 8 og ud fra sidste time klokken 16. Det er et område, hvor der på mange af postkasserne er navne med etnisk klang.

Derfor giver det mening, at børnene skal være længere tid i skole. På den måde får de smagtek mere tysk og bliver dermed bedre til sproget, ligesom de får nogle stærkere sociale kontakter, hvilket også styrker dem, siger skoleleder Anke Wierschin, der tidligere har været ansat på en dansk-tyrisk privatskole i København.

Vi kanse, at det er positivt, for børnene er glade for at være her, siger hun. Undersøgelser af de tyske heldagskoler viser, at hun har ret i sin antagelse. Tyske forældre og elever er generelt glade for heldagskolen. Forældrene siger, at den har en positiv afsmning på familielivet, især for de ressourcessvage.

På kilometer fra Anke Wierschins kontor sidder Frank Effenberger. Han er skoleleder på en anden genre af de tyske heldagskoler. Hans skole hedder Charles Dickens Grundschule. Den er en af de tyske eurosukler, der er skoleledet med engelsk som et andet sprog. Et af kravene til disse skoler er, at børnene skal være i skolen fra klokken 8 om morgenen til klokken 16 om eftermiddagen. Det er ikke nødvendigvis krav, som Frank Effenberger mener er optimale.

Det er hårdt for børn at være i

skole så meget, men de lærer meget. Men jeg kan se på dem, at de er udmattede, når skoledagen er ovre, fortæller Frank Effenberger.

For både Helmut-James-von-Moltke-Grundschule og Charles Dickens Grundschule gælder det, at elever i indskoling kun skal have undervisning frem til klokken 16 én dag om ugen, mens mellemtrinnet skal have det tre gange om ugen.

De andre dage sørger vi for, at der er andre aktiviteter ud på eftermiddagen, for især de små kan ikke holde til det, siger Frank Effenberger.

Han påpeger, at et af problemerne med heldagskolerne også er plads og ressourcer.

Som det er nu, må vi have både de andre aktiviteter og undervisningen i de samme lokaler, fortæller han, mens han viser rundt på skolen, der til forveksling ligner en mindre dansk folkeskole.

Lokalerne gør det svært for børnene at finde ud af, hvornår de skal slappe af, lege eller lære. De skal jo det hele i det samme lokale, hvilket kan forvirre dem, siger Frank Effenberger, der også har modt kritik af inddragelsen af børnenes fritid:

Der er familier, der selv kan stå for aktiviteter for børnene i deres fritid, hvilket jeg tror er bedre. Men når det er sagt, er der også forældre, der enten ikke har tid på grund af arbejde eller af andre årsager ikke har mulighed for at tilbyde børnene fritidsaktiviteter. For dem er det en stor gevinst, at skolen har nogle tilbud, siger han.

Anke Wierschin er enig: De tyske heldagskoler er ikke kun for de socialt udfordrede børn og familier, der har brug for ekstra støtte i skolegangen. I takt med at flere og flere kvinder kommer på arbejdsmarkedet og derfor ikke har den samme tid hjemme, er det vigtigt, at vi som skole har nogle tilbud til deres børn i fritiden. Forældrene

kan simpelthen have brug for heldagskoler, siger hun.

Dansk enegang

I en undersøgelse af internationale heldagskoler, som Andreas Rasch-Christensen fra VIA University har lavet, fremgår det, at den danske heldagskole bliver af et noget andet format end andre landes:

Det vil være meget vidtgående, hvad man gennemfører i Danmark, når man sammenligner med andre lande, siger han i et interview med Politiken og henviser til, at Tysklands heldagskoler kun svarer til 40 procent af landets skoler. I Holland er det som nævnt kun hver syvende.

Fra Tyskland opfordrer Anke Wierschin de danske skoler til at være opmærksomme på de nye faglige krav. Hun har på sin skole ansat 50 procent lærere og 50 procent pædagoger:

Det er vigtigt, at man kombinerer de to fagområder og lærer af hinanden. For det skal der være brug for alle kompetencerne, både de pædagogiske og de undervisningsmæssige i en heldagskole, siger hun.

Frank Effenberger påpeger, at det kan være svært at skabe en model for en heldagskole, der passer til alle, som man vil i Danmark.

Mit råd vil nok være, at man skal lade de enkelte skoler vurdere, om de skal være en heldagskole eller ej. For det er et format, der langtfra passer til alle skoler, siger han.

Holland under Yvette Vervoort siger op, at Danmark overhovedet vil ændre på skolesystemet.

I har allerede mange muligheder for at udligne sociale forskelle. Jeg tager til hollandske politikere med til Danmark for at vise dem, at det kan lade sig gøre at lave et skolesystem med stor lighed, fortæller Yvette Vervoort.

PÅ TALEFOD

■ På Talefod, der optræder i NORDJYSKE Stiftstidende hver søndag, er en ordduell mellem to nordjyske folketingskandidater om et aktuelt emne. NORDJYSKE stiller hver onsdag et spørgsmål, som de to kandidater derefter diskuterer via mail.

■ I alt otte nordjyske kandidater deltager på skift i duellen, der i store træk følger folketingsåret.

Børn skal behandles forskelligt i skolen

UGENS EMNE: Skal folkeskolen have bedre muligheder for at dele eleverne efter niveau? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Birgit (onsdag kl. 21.14):

Man kan fint arbejde med mulighederne for hold-/gruppedannelser, hvor der er en naturlig mulighed for at inddele i forskellige niveauer.

Men det er vigtigt, at der tages udgangspunkt i barnets interesser og dermed afsæt i, hvad der fremmer elevernes motivation.

Når jeg peger på hold-/grupper, er det, fordi det er vigtigt at fastholde klassen som basen i forhold til fællesskabet. Her opstår venskaber på kryds og tværs, og her opstår også den dynamik, der ligger i, at de lidt svagere elever lærer af de stærkere elever.

Daniel (torsdag kl. 00.00):

Jeg mener, at niveaudeling bør være et vigtigt element i skolerne.

Jeg synes debatten om A- og B-hold er forfjælet. Det handler jo netop om, at alle børn kommer på deres eget A-hold. Altså det hold, der tager hensyn til deres niveau og giver dem den rette faglige udfordring.

Børn er vidt forskellige, og de bør behandles forskelligt. Med det mener jeg, at de bør få undervisning på det niveau og på den måde, som er rigtig for den enkelte, og sammen med andre børn på samme niveau. Nok ikke 100 pct. af tiden, men gerne en stor del.

Der er flere eksempler på, at det har givet langt bedre resultater hos eleverne.

Birgit (torsdag kl. 08.31):

Niveauiddeling kan ikke stå alene og skal sammenholdes med de læringsrum, hvor pædagoger og lærere med deres forskellige høje faglighed sætter processer i gang.

Forslaget fra regeringen om en heldagskole må aldrig forveksles med en heldagskole.

Helhedsskolen er der meget modigt lagt vægt på at udvikle fremtidens folkeskole og skabe fleksible læringsrum, der rækker ud over klasseværelset og udi den virkelige verden, f.eks. naturen, kulturen eller erhvervslivet.

I disse aktiviteter skal pædagoger og lærere give børnene lyst til at lære og mod til at udforske det ukendte og udvikle nye talenter. I en sådan proces lærer barnet ikke alene ord og tal. Det lærer også at anvende det i en virkelig sammenhæng, og det er muligt at inddele børnene i grupper alt efter barnets niveau.

En heldagskole er derimod mere af det samme, som vi kender det i dag, og det er det, som oppositionspartierne med deres modstand over for aktivitetstimerne lægger op til, og som jeg tager afstand fra.

Jeg håber ikke, at regeringen går på kompromis her.

Daniel (torsdag kl. 11.14):

Vi går skam ikke ind for "mere af det samme" i en heldagskole. Vi har netop hele tiden været modstandere af heldagskole og aktivitetstimer.

Hvis man synes, at børn - uden for den normale undervisning - skal lave "andreting" i hold, kan de passende gå til fritidsaktiviteter, som det er tilfældet nu. Niveaudeling skal ikke passes ind i nogle få aktivitetstimer. Det fortjener langt større fokus. Lige mageriet i skolen i dag gør ingen gavn for hverken de stærke eller svage elever. Derfor skal vi turde give fuld frihed til, at skolerne kan niveaudele, så de svageste kan få ekstra hjælp og grundigere forklaringer, mens de stærkeste kan få ekstra udfordringer. Det er for børnenes eget bedste.

Skal de have lige muligheder, bliver vi altså nødt til at behandle dem forskelligt.

Birgit (torsdag kl. 11.51):

Med al respekt lyder det, som om du netop blander begreberne heldagskole og helhedsskole sammen! Det forslag, som regeringen har lagt på bordet, og som der forhandles om lige nu, bygger på heldagskolebegrebet, og heri er der et forslag om aktivitetstimer.

Jeg tror ikke, vi er så uenige i, at børn lærer forskelligt, og at det giver god mening at kunne dele ind i hold. Men metoden er i visst ikke helt enige i, f.eks. aktivitetstimer.

Jeg læser også, at oppositionen stadig er voldsomt fokuseret på Pisa-undersøgelsen, test og standpunktskarakterer helt fra 4. klasse.

Ingen elever bliver bedre af at få karakterer eller blive åbenlyst niveauiddelt efter dette. Tværtimod bliver de fleste demotiverede og stigmatiserede af en sådan mærkat. De skal derimod motiveres til at lære igennem pædagogiske læreprocesser. Pisa-undersøgelsen er øvrigt kun en halv sandhed - den viser kun barnets evne til at indlære.

Kina står parat til at lære af den danske folkeskole, fordi vores børn kan tænke selvstændigt og indgå i sociale relationer. Det er netop dette faktum, som aktivitetstimer understøtter.

Daniel (torsdag kl. 13.43):

Ja, jeg er imod aktivitetstimer, og jeg er imod, at børnene skal holdes i skolen frem for at kunne deltage i fritidsaktiviteter og lave lektier sammen med deres forældre.

Jeg forstår ikke din logik og frygt for karakterer. Det er jo ikke et statussymbol eller "mærkat", men er redskab. Bag en karakter ligger en vurdering fra læreren, og derfor kan den bruges - ikke til at give dårligt selvtillid, men til at sikre, at skolen udfordrer den stærke elev endnu mere og tager fat i og giver den nødvendige støtte til den svagere elev.

Jeg er stolt over danske børns evne til at tænke selvstændigt og agere socialt, men hvad hjælper det, hvis de ikke kan regne eller læse?

For børnenes skyld bør vi niveaudele endnu mere, så den enkelte kommer længst muligt i sin faglige udvikling. Det må trods alt være folkeskolens formmeste opgave at sikre dette frem for at stjæle børn og familiers friid, så de kan lege lidt mere i skolegården.

Birgit Elgaard, 54 år, er født og opvokset i Aalborg, hvor hun fortsat bor. Hun er fuldstændig afhængig af den jyske natur og blæsten over Limfjordens vand. Hun er folketingskandidat for Socialdemokraterne i Aalborg Øst-kreds. Tidligere forbundsformand i BUP. Nu afdelingsleder for Prædagogisk Psykologisk Rådgivning. Drivkraften i hendes liv er at beskæftige sig helhæret med at forbedre områder, der har afgørende betydning for og indflydelse på menneskers livsvilkår.

www.birgitelgaard.dk

Daniel Rugholm er 30 år og bor i Hjørring. Han er gruppeformand for De Konervative i Hjørring Byråd, hvor han også sidder i Økonomiudvalget, fritids- og kulturudvalget samt er formand for unge-udvalget.

Han har tidligere været medlem af Folketinget og er nu i supplementet for De Konervative i Nordjylland. Daniel arbejder som kommunikationsrådgiver hos firmaet konXion i Aalborg, hvor han rådgiver virksomheder og organisationer i deres brug af Facebook og andre sociale medier. Du kan følge Daniel på:

www.facebook.com/rugholm

Skoleleder Anke Wierschin ser det som en fordel, at børn med anden etnisk baggrund end tysk tilbringer flere timer i skolen. Det giver dem bedre sprogkunderskaber og sociale netværk, påpeger hun.

I Tyskland findes der både obligatoriske heldagsskoler og frivillige, hvor forældrene selv vælger, hvor længe børnene skal være i skole.

Ein ... twee ... helhedsskole

SKOLE: Hvordan staver man til helhedsskole på hollandsk, og hvordan lægger man en halv og endnu en halv sammen og får en heldagsskole på tysk? NORDJYSKE har besøgt to af vores nabolande, der allerede har etableret deres version af helhedsskoler

af Tenna Petersen
tenna.petersen@nordjyske.dk

De ældste elever skal på udflygt, så entreen med de gule mursten og kulørte papirdekorationer på Van Ostadeschool i Den Haag er fyldt med forventningsfulde elever og rejseklare tasker. Og forældre. Faktisk er der meget rigtig mange forældre op for at sende de hollandske skoleelever godt af sted:

- Der var sikkert også enkelte, der slet ikke havde elever, der skulle af sted. De føler bare, det er naturligt at være med og sige farvel, forklarer viceinspektøren på Van Ostadeschool, Rudy van der Bovenkamp.

For på Van Ostadeschool lægger man stor vægt på, at forældrene er en del af børnenes hverdag. Også børnenes hverdag på skolen. Forældrene er dog kun en enkelt af skolens mange samarbejdspartnere. Van Ostadeschool er nemlig en af de hollandske godt 1200 "brede schools". Det kan oversættes direkte til brede skoler og i overført betydning en skole, der breder sig ud over mere end bare skole og undervisning.

Det er en form for helhedsskole, der bestreber sig på at samle skoler, forældre og lokalsamfund og med den kombination styrke de sociale udsatte børn.

Forskelligt rumfang
"Brede school" skal tilbyde effektiv undervisning i et effektivt skolemiljø,

lyder et af de grundlæggende principper for de hollandske heldagsskoler. Indsatsen er mest udbredt i lokalsamfund med sociale udfordringer som eksempelvis bydele eller samfund med mange indvandrere eller familier med lave indkomster.

Men i takt med politisk begejstring for skolerne stiger antallet, og skoleformen har også bredt sig ind i andre områder end blot socialt udfordrede områder. I dag er hver syvende skole i Holland en "brede school".

Derudover er det svært at definere en "brede school", der også kaldes samfundsskoler, da der ikke findes en fælles definition. En "brede school" definerer sig selv og sætter sine egne individuelle målsætninger. Derfor er der også næsten 1200 forskellige versioner af "brede school", og omfanget af programmerne varierer.

- Problemet med brede skoler er, at der ikke er en fælles ramme. Lokalsamfundet og dets muligheder samt samarbejdspartnere er afgørende for, hvordan lige præcis den skole definerer sin brede skole. Er der en svømmehal, har de svømmeundervisning. Er der en, der er god til madlavning, er der måske undervisning i madlavning. Men det er meget tilfældigt. Derfor kan det være en udfordring for skolerne at definere, hvorfor de er brede skoler, og hvorfor de vælger at sammensætte den, som de gør, fortæller Yvette Vervoort, der er faglig

skolekonsulent på et nationalt videns- og erfaringscenter for de brede skoler.

En hel landsby skal opdrage

På Van Ostadeschool i Haag har man etableret et nært samarbejde med politiet, det lokale borgerhus, social- og sundhedsmyndighederne samt en række trænere, musiklærere og dramalærere. I samarbejde med en lærer og en socialrådgiver tilbyder de fritidsaktiviteter for skolens elever, efter det ringer ud efter den sidste time. Som udgangspunkt tilrettelægger man seks timers aktiviteter ud over de 25 timer, der er standard for en hollandsk skoleuge.

Hvem der deltager, og hvor meget de enkelte deltager, afgør skolen i samarbejde med den enkelte elev og hans eller hendes forældre.

- Vores motto er, at det kræver en hel landsby at opdrage et barn. Det er et gammelt afrikansk ordsprog, men det er meget rammende for vores tilgang til vores skole, og det definerer vores forståelse af en "brede school". Selvom vi ikke havde denne skoleform og disse fritidstilbud, ville der stadig være en gruppe, der ville deltage i lignende fritidsaktiviteter. Men dertil ville også være en gruppe, der i stedet ville tilbringe tid på gaden eller hjemme med computerspil eller lignende. På denne måde sikrer vi, at fritidsaktiviteterne har et højt niveau, og at flere deltager, siger Rudy van der Bovenkamp.

I hallen sammen med de lejrturnspændte elever indikerer de mange mødre med tårklæde om håret, at en af de sociale udfordringer er en høj andel af indvandrere i nabolaget.

- Vi er nok oppe på næsten 99 procent. Derfor er en af vores målsætninger at forbedre elevernes sprogkunderskaber. Dernæst deres sociale kunderskaber en fælles målsætning for alt det, vi gør, fortæller Rudy van der Bovenkamp og uddyber:

- Det er lige meget, om det er undervisning i klassen eller undervisning i madlavning i borgerhuset. De to mål er det gennemgående, og vi arbejder meget målrettet for, at de går igen, lige meget hvilken aktivitet børnene er med i. Det giver sammenhæng, fortæller Rudy van der Bovenkamp, der har noget at have sin påstand i. Van Ostadeschool har flere år i træk klaret sig rigtig godt i de nationale test af skolerne og har fået flere udmærkelser, idet deres elever har klaret sig langt bedre end gennemsnittet.

I Haag har flere skoler som Van Ostadeschool forsøgt at gå længere ind i de brede skoler og inddrage undervisningsformerne i deres brede skolegrundlag. Dansk-hollandske Iris Borup er en af de faglige konsulenter, der er knyttet på disse projekter i Haag, der går under titlen LKP-skoler:

fortsættes næste side ...

» Vores motto er, at det kræver en hel landsby at opdrage et barn. Det er et gammelt afrikansk ordsprog, men det er meget rammende for vores tilgang til vores skole.

RUDY VAN DER BOVENKAMP,
Viceinspektør, Van Ostadeschool,
Holland

Sti: \\cs135\saxo\$\Produktion\Sider\2013\06\02\SØN s011 03 Indsigt 0206.indd

ID: 387790